

ไทยโพสต์

วันที่ ๑๑ เดือน

พ.ศ.

พ.ศ. ๕๖

หน้า ๗

กรมพัฒนาที่ดินทุ่มงบกว่า 1,800 ล้านบาท

พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อชุมชน

รายงานพิเศษ

เมื่อเริ่มเข้าสู่ฤดูร้อนหลายพื้นที่ของประเทศไทยก็เริ่มมีปัญหาในเรื่องของการจัดการน้ำ ไม่ว่าจะเป็นเขื่อนขนาดใหญ่ที่มีปริมาณน้ำไม่คงที่ในแต่ละปี แหล่งน้ำธรรมชาติ หรือแม้แต่แม่น้ำสายต่างๆที่แห้งขอด ส่งผลกระทบต่อเกษตรกรที่ทำการเพาะปลูก โดยเฉพาะในเขตนอกพื้นที่ชลประทานที่ไม่สามารถปลูกพืชได้ จึงทำให้เกษตรกรขาดรายได้ที่เข้ามาเลี้ยงดูครอบครัว กรมพัฒนาที่ดินนอกจาก

จะดูแลในเรื่องของทรัพยากรดินแล้ว อีกด้านหนึ่งก็คือการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

นายเข้มแข็ง ยุติธรรมดำรง รองอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน กล่าวว่า กรมพัฒนาที่ดินได้มีการบริหารจัดการน้ำ 3 โครงการ คือ 1.โครงการแหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ เป็นโครงการแหล่งน้ำขนาดเล็กของกรมพัฒนาที่ดิน ซึ่งถ้าหากชุมชนใดต้องการแหล่งน้ำจะต้องให้องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นทำเรื่องเข้ามาที่กรมฯ โดยระบุว่า แหล่งน้ำในพื้นที่ของตนเองมีความตื่นเขินหรือไม่ มีวัชพืชขึ้นปกคลุม หรือต้องการให้ขุดขึ้นมาใหม่ ซึ่งกรมฯ จะดำเนินการส่ง

ช่างออกไปสำรวจ ออกแบบ เพื่อที่จะบรรจุเข้าแผนในการก่อสร้างต่อไป

ส่วนของโครงการที่ 2 โครงการแหล่งน้ำชุมชน จะเป็นโครงการขนาดใหญ่กว่าโครงการแรก เนื่องจากจะมีการบริหารจัดการน้ำ ในเบื้องต้นของการทำงานจะต้องมีการเข้าไปพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ก่อน และจากนั้นก็จะมีการส่งน้ำด้วยระบบท่อ เข้าไปในพื้นที่ของเกษตรกรที่อยู่ในโครงการ และในส่วนนี้กลุ่มของผู้ใช้น้ำหรือกลุ่มเกษตรกรต้องมีการตกลงกันเองว่า จะมีการเก็บค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการน้ำอย่างไร เนื่องจากโครงการนี้จะต้องมีการ

สูบน้ำ ซึ่งอาจจะใช้พลังงานจากไฟฟ้า หรือ น้ำมัน กลุ่มของผู้ใช้น้ำจะต้องมีการจัดการกันเอง โดยจะมีเจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดินคอยเป็นที่ปรึกษาให้

สำหรับโครงการที่ 3 โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ซึ่งเป็นโครงการที่เกษตรกรให้ความสนใจมาก โดยมีการริเริ่มโครงการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 ทางกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีแนวคิดที่จะให้กรมพัฒนาที่ดิน สร้างแหล่งน้ำขนาดเล็กให้กับเกษตรกรที่อยู่นอกเขตชลประทาน หรือ มีชื่อเรียกว่า “โครงการบ่อจั่ว” มีขนาด 1,260 ลูกบาศก์เมตร ทั้งนี้เกษตรกรที่สนใจจะขอรับบริการ

จะต้องจ่ายเงินสมทบ ให้กับทางราชการ บ่อละ 2,500 บาท และส่วนต่างของค่าใช้จ่ายทางราชการจะเป็นผู้ออกให้ทั้งหมด สำหรับโครงการบ่อจั่ว ในปี 2558 เรามีโครงการขุดบ่อจำนวน 50,000 บ่อ ทั้งนี้เกษตรกรที่สนใจโครงการบ่อจั่ว สามารถยื่นคำร้องโดยผ่านหน่วยงานของกรมพัฒนาที่ดิน ซึ่งจะนำมารวบรวมคำร้องทั้งหมด เพื่อวางแผนการจัดการและจัดสรรงบประมาณ ในการก่อสร้างต่อไป

ในครั้งที่เริ่มต้นโครงการบริหารจัดการน้ำทั้ง 3 โครงการนี้อาจจะมีปัญหาการทำงานซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่นอยู่บ้าง แต่ปัจจุบันได้ออกมาตรการให้เจ้าของพื้นที่ ซึ่งก็คือสถานพัฒนาที่ดินในจังหวัดต่างๆ เข้าไปตรวจสอบก่อนว่า แหล่งน้ำที่ขอรับการสนับสนุนมานั้น มีการทับซ้อนกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ จึงจำเป็นที่จะต้องส่งเจ้าหน้าที่เข้าไปตรวจสอบ ซึ่งถ้ามีการทับซ้อนก็จะขอให้หน่วยงานที่รับผิดชอบได้ดำเนินการส่วนกรมพัฒนาที่ดินก็จะทำในส่วนอื่นแทน

นายเข้มแข็ง กล่าวเสริมถึงโครงการบ่อจั่วว่า โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการแก้ปัญหาภัยแล้งที่กรมพัฒนาที่ดินได้บรรจุเข้าไปในแผนการทำงาน

แต่ด้วยโครงการบ่อจั่ว มีความจุเพียงแค่ 1,260 ลูกบาศก์เมตร ซึ่งอาจจะเก็บน้ำได้ไม่ครอบคลุมทั้งปี เนื่องจากวัตถุประสงค์หลักของโครงการคือ บรรเทาความเดือดร้อน ในช่วงสั้นๆ เช่น แก้ปัญหาการขาดน้ำในช่วงตกกล้า เป็นต้น โดยในปัจจุบัน โครงการบ่อจั่วนี้ ได้รับความสนใจจากเกษตรกรเป็นจำนวนมาก ทำให้การดำเนินการอาจจะมีการติดขัดอยู่บ้าง โดยเฉพาะด้านการบริการ เนื่องจากมีเจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดินที่ไม่เพียงพอ ซึ่งเมื่อขุดบ่อเสร็จเรียบร้อยแล้วจะต้องมีการตรวจรับงานให้เป็นไปตามแบบที่กำหนด อีกทั้งถ้าพื้นที่ใดมีจำนวนบ่อที่ขุดมาก ก็อาจจะมีจำนวนเจ้าหน้าที่ ที่เข้าไปตรวจงานไม่เพียงพอ

สำหรับ 3 โครงการดังกล่าว คาดว่าจะใช้งบประมาณ 1,800 ล้านบาท ซึ่งโครงการเหล่านี้เกษตรกรไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆทั้งสิ้น ยกเว้นโครงการบ่อจั่ว ที่จะต้องมีการจ่ายเงินสมทบในการขุดบ่อละ 2,500 บาท อย่างไรก็ตาม ทุกโครงการที่กล่าวมานั้นล้วนเป็นโครงการที่เอื้อประโยชน์ให้กับเกษตรกรอย่างแท้จริง.